

ข้อ 15 วรรคหนึ่ง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

1. ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก ไม่ให้เป็นธรรม ไม่ให้การสงเคราะห์
ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง
2. กระทำแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ข้อ 15 วรรคสอง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

1. ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงอย่างร้ายแรง
2. เป็นการกระทำต่อประชาชนผู้ติดต่อราชการ
3. กระทำโดยมีเจตนา (กระทำโดยรู้สำนึกในการกระทำ)

หน้าที่ผู้บังคับบัญชา

มาตรฐานวินัยและการรักษาวินัย ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ 3 ประการ

1. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดย
 - 1.1 กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี
 - 1.2 การฝึกอบรม
 - 1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจ
 - 1.4 การจูงใจหรือการอื่นใดที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปในทางที่มีวินัย
2. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย โดย
 - 2.1 เอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำ

ผิดวินัย

3. ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ถ้าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นให้ดำเนินการตามหน้าที่ให้แจ้งผู้กำกับดูแลตามกฎหมายดำเนินการ

เอกสารเผยแพร่ความรู้
ประจำเดือน กรกฎาคม 2564 – กันยายน 2564

การรักษาวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น

การรักษาวินัยที่รับผิดชอบต่อสังคม แบ่งเป็น 4 อย่าง

1. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่
2. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา
3. วินัยต่อผู้ร่วมงาน
4. วินัยต่อประชาชน

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

ข้อพิจารณาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใด มีหน้าที่ราชการ เรื่องใด มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

1. พิจารณาจากกฎหมาย มาตรฐานทั่วไป หรือระเบียบ กำหนดหน้าที่ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. พิจารณามาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบไว้
3. พิจารณาจากคำสั่ง หรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา ภายในขอบเขตของผู้บังคับบัญชาที่มอบหมาย
4. พิจารณาจากพฤติกรรม ที่พนักงานส่วนท้องถิ่น สมควรใจเข้าผูกพันยอมรับเป็นหน้าที่ของตน

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ 9 พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

องค์ประกอบตามวรรคหนึ่ง

1. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สั่งด้วยวาจาก็ได้
2. ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
 - ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน
 - ตามกฎหมายจัดตั้ง ส่วนราชการโดยเฉพาะ
 - ตาม พ.ร.บ.จัดตั้ง อปท.
 - ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะตำแหน่งของ อปท.
3. สั่งในหน้าที่ราชการ
 - ผู้สั่งมีหน้าที่ราชการในเรื่องที่สั่งนั้น
 - สั่งให้ปฏิบัติราชการ
4. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
 - ผู้บังคับบัญชานั้นต้องเป็นผู้อยู่ในฐานะที่จะสั่งตามกฎหมายและระเบียบ

ระเบียบ

- ต้องสั่งภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตน หากมิใช่ เช่น สั่งโดยไม่อยู่ในฐานะที่จะสั่ง, สั่งนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน, สั่งฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบทางราชการผู้ไม่ปฏิบัติตามย่อมไม่ผิดขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

5. มีเจตนาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น คือ

- ขัดขืนไม่ทำตามคำสั่ง
- ทำไม่ตรงคำสั่ง
- หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ข้อ 14 พนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดเป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบกำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ

1. ให้สุภาพเรียบร้อย ภาย วาจา สุภาพ เรียบร้อย และเหมาะสมแก่บุคคลสถานที่

2. ให้รักษาความสามัคคี

3. ไม่กระทำการอย่างใดทำให้เป็นการกลั่นแกล้งกัน

4. ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

1. ไม่สุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

2. ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

3. กลั่นแกล้งกัน

4. ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ

วินัยต่อประชาชน

ข้อ 15 พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องต้อนรับ ให้ความสะดวกให้เป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อยห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

